

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΕΠΑΛ (ΟΜΑΔΑ Α΄) ΚΑΙ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΕΠΑΛ (ΟΜΑΔΑ Α΄ ΚΑΙ Β΄)

ΤΡΙΤΗ 17 ΜΑΪΟΥ 2016

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

(ΠΑΛΑΙΟ ΣΥΣΤΗΜΑ)

ΚΕΙΜΕΝΟ

Ασκήσεις επικοινωνίας

«Έχουμε πολλά να πούμε, ας μιλήσουμε». Η διαφημιστική καμπάνια εταιρείας κινητής τηλεφωνίας έρχεται σε αντίθεση με τη σύγχρονη τακτική της επικοινωνίας. Στο μετρό, μέρα-νύχτα, κορίτσια και αγόρια σκυμμένα πάνω από το μικρό πληκτρολόγιο του κινητού τους, επικοινωνούν αξιοζήλευτα γρήγορα. [...] ¹

Αλλά και όταν μιλάνε δεν φαίνεται πως έχουν τόσα πολλά να πουν: το πού και το πότε συζητάνε. Δεν χρειάζεται να είσαι ωτακουστής²: οι άνθρωποι μιλούν μεγαλόφωνα στο κινητό τους, δεν θέλουν να προστατεύσουν τίποτα και κανέναν, ούτε καν τα αισθήματά τους. Μερικές φορές ολόκληρο το βαγόνι βυθίζεται σ' αυτή την παράδοξη επικοινωνία, οι άνθρωποι χάνονται σ' ένα προσωπικό σύμπαν που με απίθανο τρόπο αυτοεκτίθεται στα μάτια όλων.

Έχουμε στ' αλήθεια πολλά να πούμε; Τι τάξεως θέματα μας ενδιαφέρει να συζητήσουμε; Ας μιλήσουμε που λέει κι η διαφήμιση, αλλά γιατί και πώς. Ζούμε στην πιο επικοινωνιακή εποχή και κατά παράδοξο τρόπο η διαδικτυακή, τηλεοπτική επικοινωνία είναι πιο ρηχή από ποτέ. [...]

Ένας φίλος μου τηλεφώνησε ζητώντας να ανάψω την τηλεόραση εκείνη τη στιγμή και να παρακολουθήσω το «διάλογο» για την ανεργία στο Big Brother. Τα παιδιά, προφανώς, είχαν πάρει εντολές να συζητήσουν σοβαρά, όπως γίνεται στα στρογγυλά

¹ Το σύμβολο [...] σημαίνει ότι παραλείπεται κείμενο.

² Ωτακουστής: το πρόσωπο που κρυφακούει.

τραπέζια και στα τηλεοπτικά παράθυρα. [...] Δυστυχώς πρόλαβα μόνο το τελευταίο πεντάλεπτο που ήταν στ' αλήθεια τραγελαφικό³ στην **αφέλεια** και στο συντηρητισμό του, αλλά και πολύ ενδεικτικό των τάσεων της επικοινωνίας. Κάθε άλλο παρά αυθόρμητη ανταλλαγή απόψεων. [...]

Υπάρχει άραγε κάποιος τρόπος να **επικοινωνούν** οι άνθρωποι μεταξύ τους, να ανταλλάσσουν **ιδέες** που δεν είναι κακέκτυπο⁴ τηλεοπτικών διαλόγων; Το γεγονός ότι στο δρόμο οι περαστικοί διατυπώνουν ιδέες δημοσίως, χωρίς να ντρέπονται πια το μικρόφωνο, χωρίς να φοβούνται την κάμερα, με απίστευτη άνεση, αυτοπεποίθηση, εξοικείωση, υπόσχεται και καλύτερες επικοινωνιακές ημέρες; Μάλλον το αντίθετο συμβαίνει. Τα «πολλά» που έχουμε να πούμε καταχωνιάζονται ακόμα πιο βαθιά, τα λίγα και τα εύκολα και τα επαναλαμβανόμενα επιπλέουν.

Αμάντα Μιχαλοπούλου, άρθρο από τον ημερήσιο τύπο (Διασκευή).

ΘΕΜΑΤΑ

A. Να γράψετε στο τετράδιό σας την περίληψη του κειμένου χωρίς δικά σας σχόλια (60 - 80 λέξεις).

Μονάδες 25

B1. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή τη λέξη **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

- α)** Η διαφημιστική καμπάνια εταιρείας κινητής τηλεφωνίας συμφωνεί προς τη σύγχρονη τακτική της επικοινωνίας.
- β)** Οι άνθρωποι μιλούν μεγαλόφωνα στο κινητό τους, αφού δεν θέλουν να προστατεύσουν τίποτα και κανέναν.
- γ)** Ζούμε στην πιο επικοινωνιακή εποχή, αλλά η διαδικτυακή επικοινωνία είναι πιο ρηχή από ποτέ.

³ Τραγελαφικό: αλλόκοτο, κατά γελοίο τρόπο αφύσικο.

⁴ Κακέκτυπο: αυτό που δεν μιμείται με επιτυχία το πρότυπό του.

- δ) Στο τηλεοπτικό παιχνίδι «Big Brother» ο λόγος των συμμετεχόντων παικτών ήταν αυθόρμητος.
- ε) Στο δρόμο οι περαστικοί αποφεύγουν την κάμερα και το μικρόφωνο, γιατί δεν είναι καθόλου εξοικειωμένοι.

Μονάδες 10

B2. Να γράψετε τα δομικά μέρη της πέμπτης παραγράφου: "Υπάρχει άραγε ... τα επαναλαμβανόμενα επιπλέον".

Μονάδες 5

B3. α) Να γράψετε από ένα συνώνυμο για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις: **προστατεύσουν, προσωπικό, αφέλεια, επικοινωνούν, ιδέες.**

(Μον. 5)

β) Να γράψετε από ένα αντώνυμο για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις: **σύγχρονη, μεγαλόφωνα, σοβαρά, αντίθετο, επιπλέον.**

(Μον. 5)

Μονάδες 10

B4. α) Να καταγράψετε από το κείμενο στο τετράδιό σας τρεις φράσεις ή προτάσεις με ποιητική χρήση της γλώσσας.

(Μον. 6)

β) Να γράψετε από μία πρόταση για την καθεμία από τις παρακάτω λέξεις: **αυθόρμητη, ανταλλάσσουν.**

(Μον. 4)

Μονάδες 10

Γ. Σε ένα άρθρο, 400- 500 λέξεων, που θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του σχολείου σας:

α) να παρουσιάσετε τους λόγους που οι νέοι επιλέγουν τη χρήση νέων τεχνολογιών (smartphones, chat κ.τ.λ.) για την επικοινωνία τους και

β) να επισημάνετε τους τυχόν κινδύνους που εγκυμονεί η αλόγιστη χρήση τους.

Μονάδες 40

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε **μόνον** τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Δεν επιτρέπεται να γράψετε** καμιά άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα, **μόνον με μπλε ή μόνον με μαύρο στυλό ανεξίτηλης μελάνης**.
4. Κάθε τεκμηριωμένη απάντηση είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Ώρα δυνατής αποχώρησης: **10.00 π.μ.**

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ